

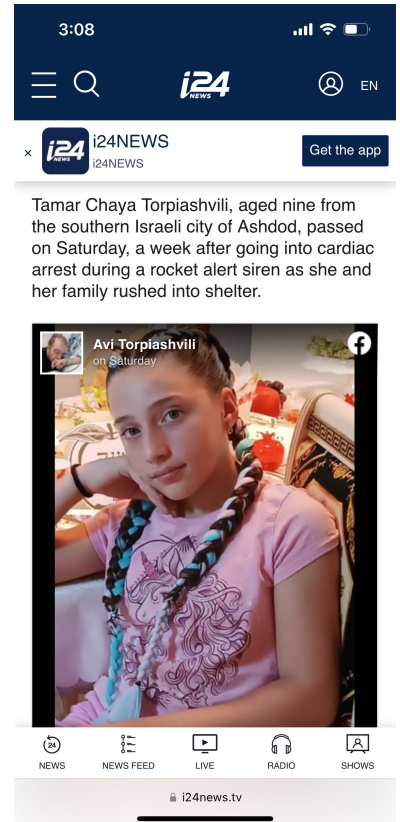
Chayei Sara 5784 (11.23) YIW

BS"D

Elyakim Liebman

Gilad Nitzan HYD

Liraz Assulin HYD

Bereishis 23:2

וּתְמַת שָׂרָה, בְּקִרְיַת אַרְבַּע הוּא חֲבֵרוֹן--בְּאֶרֶץ כְּנָעַן; וַיָּבֵא, אַבְרָהָם, לְסַפֵּד לְשָׂרָה, וּלְבִכְתָּהּ

Koheles 7:1-4

טוֹב שֵׁם מִשְׁמֹן טוֹב וַיּוֹם הַמּוֹת מִיּוֹם הַגִּלְדוֹ:

טוֹב לְלַכֵּת אֶל-בַּיִת אֶבֶל מְלַכֵּת אֶל-בַּיִת מִשְׁתֵּה בְּאֶשֶׁר הוּא סוֹף כָּל-הָאָדָם וְהָחִי יִתֵּן אֶל-לִבּוֹ:

טוֹב כַּעַס מִשְׁחֹק כִּי-בָרַע פָּנִים, יֵיטֵב לֵב:

Rashi

טוֹב כַּעַס מִשְׁחֹק. מִי שְׂרֹדֶפֶת מִדַּת הַדִּין אַחֲרָיו, אֵל יִצְטַעַר. טוֹב הָיָה לָהֶם לְדוֹר הַמַּבּוּל אִם הָרָאם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא פָּנִים זְעוּמוֹת עַל עֲבֻרוֹת שְׂבִידָם, מִשְׁחֹק שֶׁשָּׁחַק עִמָּהֶם, שְׂאֵלוֹ הָרָאָה לָהֶם קִימָעָא רוּעַ פָּנִים, הָיוּ חוֹזְרִים לְמוּטָב

יֵיטֵב לֵב. יִהְיֶה לֵב הָאָדָם לְהֵיטִיב דְרָכָיו

לֵב חֲכָמִים בְּבַיִת אֶבֶל וְלֵב כְּסִילִים בְּבַיִת שְׂמֵחָה

Rashi

לֵב חֲכָמִים בְּבַיִת אֶבֶל. מִחֲשַׁבְתָּם עַל יוֹם הַמִּיתָה

וְלֵב כְּסִילִים בְּבַיִת שְׂמֵחָה. אֵין חֲרָדִים מִיּוֹם הַמִּיתָה וְלָבָם בְּרִיא ¹כְּאוּלָם

¹ as a palace

לב חכמים בבית אבל ולב פסילים בבית שמחה

Targum

לבהון דחכימא אנו על חרבון בית מוקדשא ועציב על גלות בית ישראל ולב שטיא בחדות בית ליצנותהון
אכליו ושתו ומתפנקין ולא יתבון על לבהון סגור אחיהון

The heart of the wise mourns over the destruction of the temple, and grieves over the captivity of the house of Israel; and the heart of fools is in the joy of the house of their scoffings; they eat and drink and fare sumptuously, and do not take to heart the affliction of their brethren

Koheles 3:1-8

לכל זמן ועת לכל חפץ תחת השמים:

עת ללדת	ועת למות	עת לטעת	ועת לעקור נטוע:
עת להרוג	ועת לרפוא	עת לפרוץ	ועת לבנות:
עת לבכות	ועת לשחוק	עת ספוד	ועת רקוד:
עת להשליך אבנים	ועת כנוס אבנים	עת לחבוק	ועת לרחק מחבק:
עת לבקש	ועת לאבד	עת לשמור	ועת להשליך:
עת לקרוע	ועת לתפור	עת לחשות	ועת לדבר:
עת לאהב	ועת לשנא	עת מלחמה	ועת שלום:

Yeshayahu 33:7

הו אראלם צעקו חצה מלאכי שלום מר יבכיון

Behold [for] their altar they have cried in the street; ambassadors of peace weep bitterly

Metzudas David

מלאכי שלום. השלוחים ההולכים לבשר שלום העיר הנה בכו במר נפש על חורבנה

Bereishis 23:2

ותמת שרה בקרית ארבע הוא חברון בארץ כנען ויבא אברהם לספד לשרה ולבכיתה

Kli Yakar

ועוד אמרו רז"ל (סנהדרין כב.) כל מי שמתה אשתו ראשונה, כאילו חרב בית המקדש בימיו כו'. על כן מתחילה בא לספוד לשרה בעבורה, אבל לא בכה עליה כי ידע שעלתה לה למרום למקום יקר ונכבד מאשר היתה בו בארץ מאפליה זו (ע"פ ירמיה ב לא), ואח"כ **בכה על בהמ"ק שנחרב בימיו** כי גם מלאכי שלום מר יבכיון על חורבנו, וכן דרשו עליו פסוק דמוע תדמע עיני וגו' (שם יג יז²), וע"כ הפסיק במלת לשרה, לפי שהבכי היה על שנדמה לו **כאילו נחרב המקדש בימיו** אשר היה גבהו מאה מה³, על כן בא הרמז בכ"ף קטנה כי כ"ף עולה מאה, ור"ל כאילו נתמעטו אותן מאה ונעשו קטנים. וזה רמז יקר

Rashi to Koheles 3:4-5

עַת לְבָכוֹת. בְּתִשְׁעָה בָּבָב

וְעַת לְשָׁחוֹק. לְעֵתִיד לְבָא, שְׁנֵאמַר, אֲזַי יִמְלֵא שָׁחוֹק פִּינוּ

עַת סָפוֹד. בְּיָמֵי אֲבֵל

וְעַת רְקוּד. בְּחֻתָּנִים וְכִלּוֹת

עַת לְהִשְׁלִיךְ אֲבָנִים. בְּחֹרֵי יִשְׂרָאֵל מִשְׁלָכִים בְּחֻרְבֵן הַבַּיִת, ⁴תִּשְׁתַּפְּכְנָה אֲבָנֵי קֹדֶשׁוְעַת כְּנוֹס אוֹתָם מִן הַגּוֹלָה, וְהוֹשִׁיעֵם ה' אֱלֹהֵיהֶם בַּיּוֹם הַהוּא כְּצֹאן עֲמוֹ כִּי אֲבַנִּי-גִזַּר מִתְּנוּסוֹת ⁵עַל-אֲדָמָתוֹ

² ואם לא תשמעוהו במסתרים תבכה נפשי מפני גוה ודלמע תדמע ותרד עיני דמעה כי נשבה עדר ה - Jer.13:17
And if you do not hearken to it, in secret my soul will weep because of your pride and my eye shall weep sore and run down with tears, for the Lord's flock has been captured

³ 100 cubits high

⁴ Eichah 4:1 - How dim the gold has become, [how] changed is the fine gold jewelry! The holy stones are scattered at the head of every street

⁵ "And Hashem their God will save His people like sheep on that day, for the stones of the crown will be exalted over His land." *Zechariah 9:16.